

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

**Konkurs Historyczny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap wojewódzki

Drogi Uczniu!

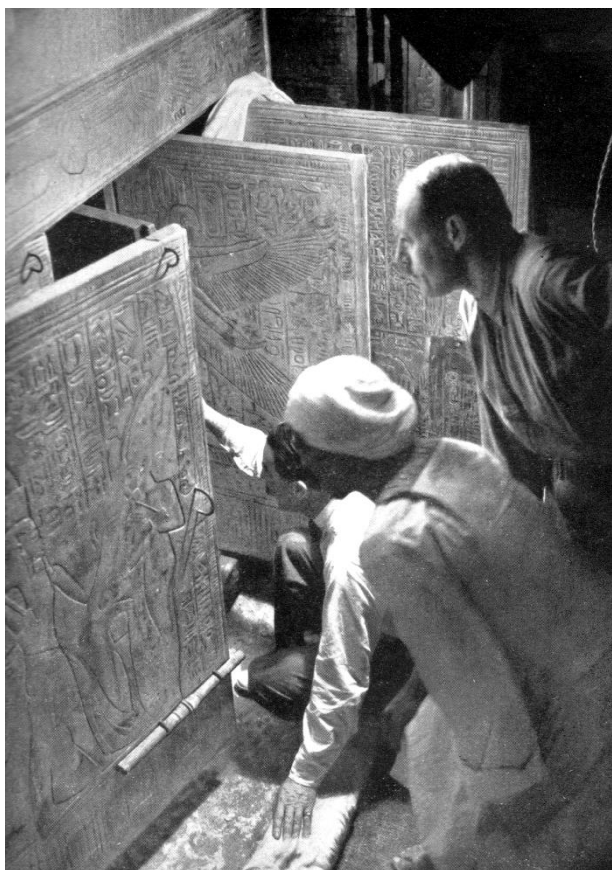
Gratulujemy osiągniętych wyników w etapie rejonowym.

Przed przystąpieniem do rozwiązywania testu prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. **wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych, a także wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych** zgodnie z poleceniem komisji konkursowej;
2. masz przed sobą arkusz liczący 22 strony, a w nim do rozwiązania 50 zadań, w tym:
  - A. zadania 1-40 to **zadania zamknięte**, gdzie podane są 4 odpowiedzi, z których tylko **jedna jest poprawna**; za każde poprawnie rozwiązane zadanie z tej grupy otrzymasz 1 punkt; odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie na **karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych**; jeżeli się pomylisz, błędne oznaczenie otocz kółkiem i zaznacz nową poprawną odpowiedź; jeśli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna odpowiedź nie będzie uznana;
  - B. zadania 41-50 to **zadania otwarte**; punktacja za każde z tych zadań podana jest przy numerze zadania; odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie na **karcie odpowiedzi do zadań otwartych**;
3. za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie 66 punktów;
4. odpowiedzi udzielaj czarnym długopisem; na kartach odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora;
5. uważnie czytaj wszystkie polecenia;
6. po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi;
7. zapisy sporządzone na arkuszu testowym nie są brane pod uwagę i nie podlegają ocenie;
8. czas rozwiązywania zadań: **120 minut**;
9. po zakończeniu pracy możesz zatrzymać arkusz testowy.

Powodzenia!

1. Na poniższym zdjęciu z 1922 r. uwidoczniiony jest moment wejścia archeologów do grobowca starożytnego władcy z obszaru Bliskiego Wschodu. Były to pierwszy taki grobowiec, który w momencie odkrycia nie był w całości rozgrabiony, co stanowiło niezwykłą sensację archeologiczną pierwszej połowy XX w. Wskaż, miejsce, gdzie dokonano tej fotografii.

A – Dolina królów koło Teb.

B – Nekropolia w Gizie.

C – Mauzoleum w Halikarnasie.

D – Mauzoleum Cesarza Augusta na Polu Marsowym w Rzymie.

2. Wskaż poprawną definicję pojęcia periojkwie.

A – część ludności Sparty, pozbawiona praw politycznych, posiadająca wolność osobistą.

B – część ludności Sparty, będąca niewolnikami, w pełni podporządkowana Spartiatom i przywiązana do ziemi.

C – inaczej metojkwie, cudzoziemcy zamieszkujący Spartę w okresie starożytności.

D – część ludności Sparty, służący w armii spartańskiej jako hoplici.

3. Przeczytaj poniższy fragment „Mitologii” J. Parandowskiego i wskaż imię, jakiej greckiej bogini które zastąpiono oznaczeniem **XXX**.

XXX zbudowano w Atenach świątynię, Partenon, której wspaniałe ruiny do dziś się zachowały. W świątyni był posąg **XXX**, roboty Fidiasza, równie kosztowny jak jego Dzeus olimpijski: cały ze złota i kości słoniowej, wysoki na dwanaście metrów. Bogini stała opierając się lewą ręką na tarczy, spod której wychylał się wąż, a w prawej dłoni trzymała skrzydlatą boginię zwycięstwa, Nike. Na głowie miała hełm ozdobny, a ubrana była w długą szatę opadającą do stóp w poważnych fałdach. Była to postać pełna szlachetności, siły i majestatu, tak jak ją widzimy w licznych zachowanych posągach. Ptakiem poświęconym **XXX** była sowa, do dziś symbol wiedzy i mądrości.

- A – Artemida.
- B – Atena.
- C – Afrodyta.
- D – Minerwa.

4. Wskaż poprawny tytuł poniższej mapy.

- A – trasa wojsk macedońskich na terytorium Imperium Perskiego.
- B – mapa Imperium Macedońskiego po śmierci Aleksandra.
- C – wojna grecko-perska w latach 327-334.
- D – imperium Aleksandra Macedońskiego.

5. Wskaż, który z wymienionych urzędów (tytułów) był w starożytnej republice rzymskiej zakazany oraz nielegalny i **nie** mógł być na niego powołany żaden z obywateli rzymskich.

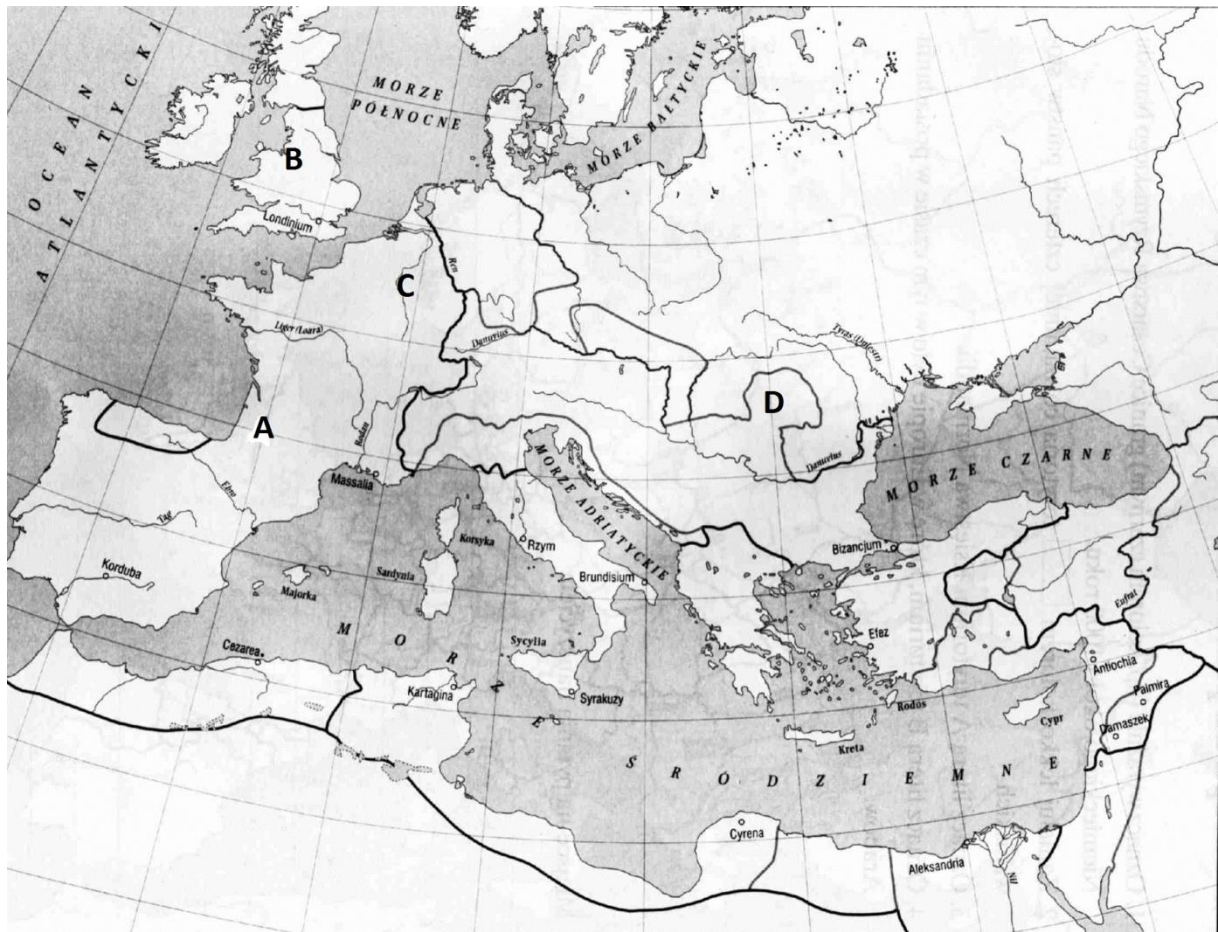
A – dyktator.

B – cenzor.

C – król.

D – edyl.

6. Po wielkich podbojach, ziemie imperium rzymskiego podzielono na prowincje. Jedną z nich, przyłączoną w wyniku zajęcia Galii przez Cezara była Akwitania. Wskaż, którą literą oznaczono Akwitanię na poniższej mapie.

7. Wskaż, który z poniżej wymienionych twórców **nie** był wybitnym poetą okresu starożytnego Rzymu.

A – Horacy.

B – Wergiliusz.

C – Owidiusz.

D – Cycon.

8. Wskaż sformułowanie **falszywe**.

A – Arabowie za Mahometa podbili obszary Bliskiego Wschodu, od Egiptu do Mezopotamii.

B – następcami Mahometa byli kalifowie, a pierwszym z nich był Abu Bakr.

C – Koran, święta księga islamu nie została spisana przez Mahometa, a w pełni dokonano się to dopiero po jego śmierci.

D – zgodnie z muzułmańską tradycją pierwszym meczetem na ziemi była wzniesiona jeszcze przed Mahometem Al-Kaba, znajdująca się w Mekce.

9. Wskaż wydarzenie **naipóźniejsze**.

A – chrzest Chłodwiga.

B – przejęcie władzy przez Odoakera w Rzymie.

C – przejęcie władzy nad Frankami przez Pepina Krótkiego.

D – złupienie Rzymu przez Wandalów.

10. Rok 1054 jest uznawany za początek schizmy wschodniej, czyli podziału Kościoła chrześcijańskiego na katolicki i prawosławny. Jednak różnice w chrześcijaństwie wschodnim i zachodnim narastały od wieków. Wskaż, która z zasad religijnych **nie** była tak samo rozumiana przez chrześcijan w Rzymie i w Bizancjum.

A – niezależność władzy kościelnej od świeckiej.

B – bezżeństwo duchownych.

C – wyznawanie Boga w trzech osobach.

D – istnienie czyścica.

11. Przeczytaj poniższy fragment dokumentu nadania ziemi i wskaż, o której ziemi (terytorium) jest w nim mowa.

W imię świętej niepodzielnej Trójcy, Ja Konrad, z bożego miłosierdzia książę Mazowsza i Kujaw (...) podaję do wiadomości, że z uwagi na nagrodę niebieską i zbawienie duszy mojej oraz dla obrony wiernych, za zgodą Agafii, żony mojej i synów mych (...) nadałem Marii św. i braciom Zakonu Niemieckiego całe terytorium (...) niepodzielnie ze wszystkimi przynależnościami (...) na wieczyste posiadanie z całym pożytkiem i z wszelką wolnością (...) Obiecałem też, że gdyby ktokolwiek pomienionym braciom czynił przeszkody w posiadaniu tej ziemi, to ja z całą potęgą będę ich bronił. Owi zaś bracia przyrzekli też mnie i wszystkim moim dzieciom, że z całą wiernością wraz z nami walczyć będą każdego czasu stosownie do woli bożej i wedle swej możliwości (...) przeciw wrogom Chrystusa i naszym, mianowicie przeciw wszystkim poganom (...) bez jakiegokolwiek podstępstwa lub fałszu, nawet gdyby tylko jeden z nich pozostał przy życiu. (...)

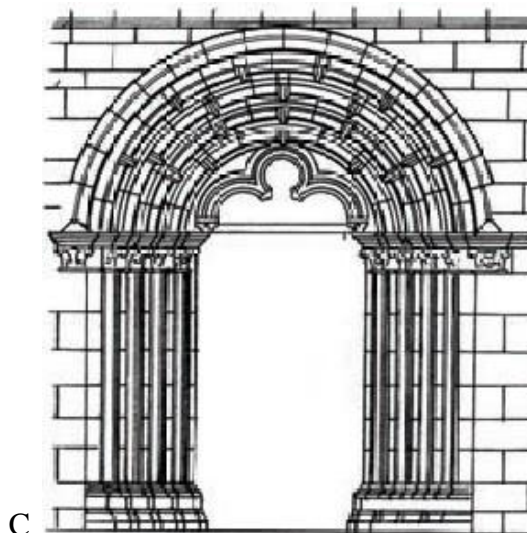
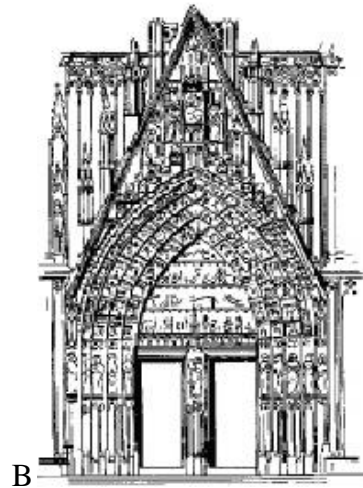
A – ziemie (terytorium) Prusów.

B – ziemia kujawska.

C – ziemia chełmińska.

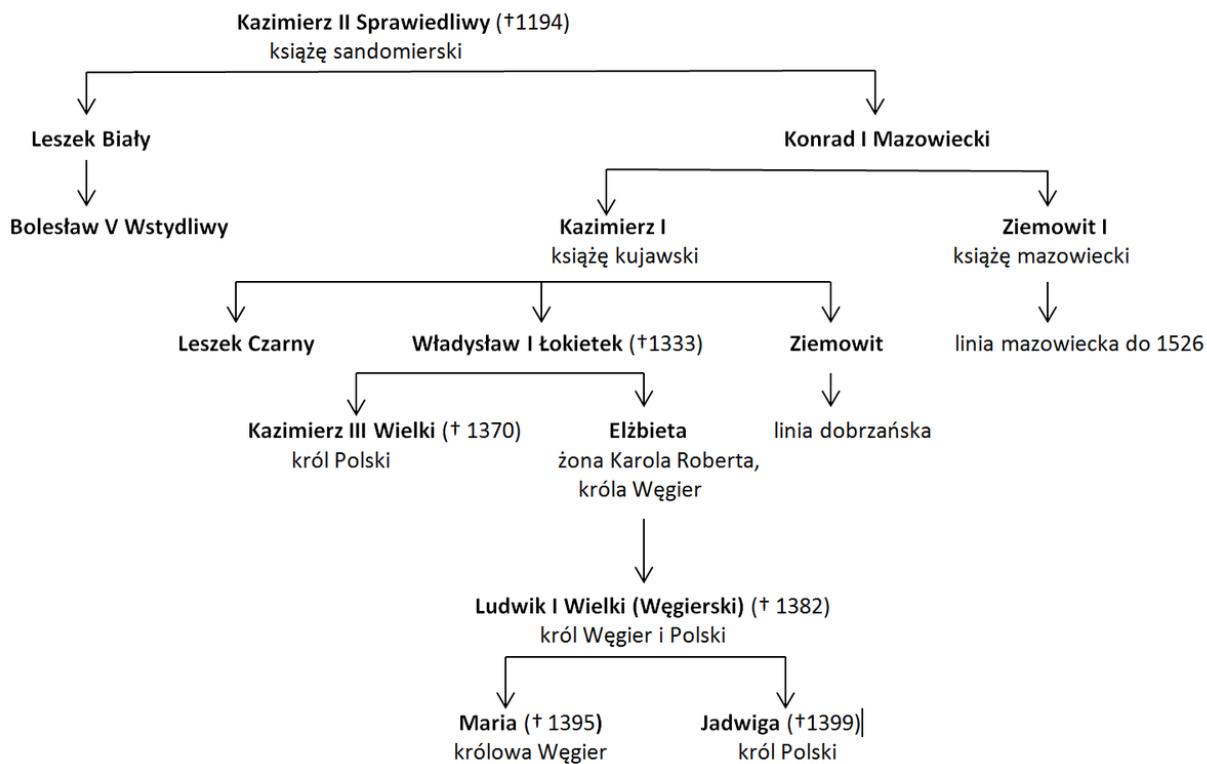
D – terytoria, które Zakon Niemiecki zdobędzie nad Bałtykiem.

12. Na poniższych ilustracjach zaprezentowano różne portyki, wskaż ten, który stworzono w stylu gotyckim.

13. Dokonaj analizy poniższej tablicy genealogicznej prezentującej Piastów i Andegawenów oraz wskaż ilu królów Polskich zostało na niej umieszczonych.

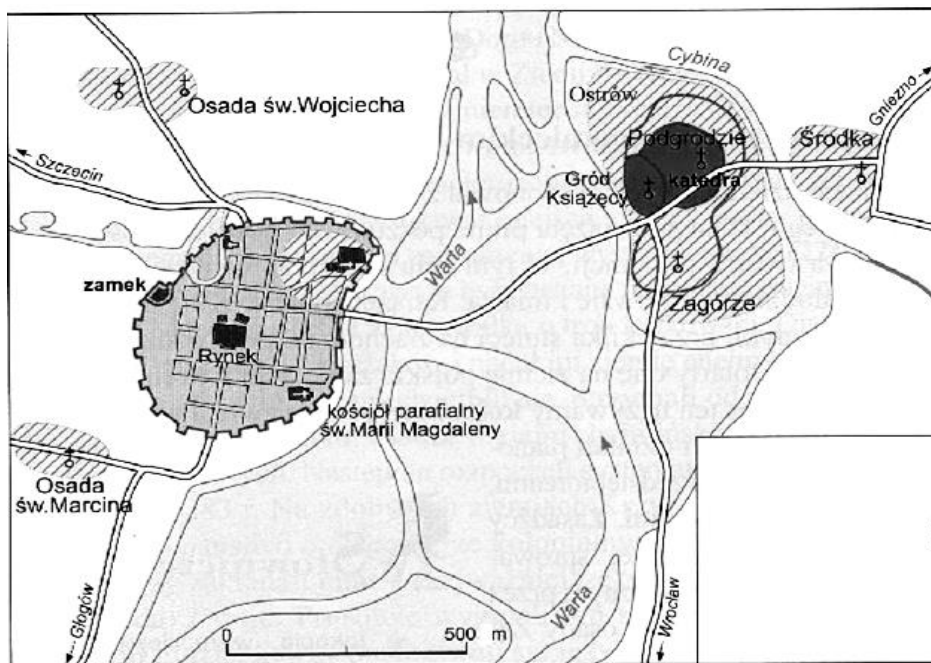
A – 1 król.

B – 3 królów.

C – 4 królów.

D – 5 królów.

14. Dokonaj analizy poniższego planu Poznania i wskaż, jakie z zaprezentowanych elementów nie jest typowy dla miasta lokacyjnego.

↑ Lokacja Poznania w latach 1244–1253.

- A – centralnie umieszczony rynek z ratuszem.
- B – regularna siatka ulic.
- C – ulokowanie nad rzeką.
- D – otoczenie murami miejskimi.

15. Wskaż wydarzenie **najwcześniejsze**.

- A – wydanie przywileju jedleńsko-krakowskiego.
- B – II pokój toruński.
- C – bitwa pod Warną.
- D – przywilej czerwieński.

16. Za początek istnienia w pełni ukształtowanego sejmiku w Polsce przyjmuje się rok 1493, gdy na sejmie w Piotrkowie wyodrębniła się izba poselska. Wskaż, kto wchodził w jej skład.

- A – przedstawiciele szlachty wybrani na sejmikach.
- B – posłowie zagraniczni akredytowani u króla.
- C – nominowani przez króla przedstawiciele szlachty.
- D – tzw. stan trzeci, czyli przedstawiciele szlachty i mieszczaństwa.

17. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy autorstwa Bartolo of Sassoferratu o europejskich monarchach w XIV w. i wskaż, w którym państwie według autora jest najlepszy system powoływania władcy

[...] jest jasne, że wszyscy królowie są wybrani przez Boga, bezpośrednio lub pośrednio, także przez elektorów z inspiracji Boga. [...] dlatego władza, która jest powoływana do życia poprzez elekcję, jest świętsza niż ta, którą się osiąga przez dziedziczenie. [...] dlatego wybór na władcę uniwersalnego dokonuje się poprzez elekcję dokonaną przez książąt i dostojników Kościoła, a nie przez dziedziczenie. [...] Ale królowie poszczególnych społeczności częściej są stanowieni przez ludzi. [...] jest niebezpiecznym posiadanie króla z innego narodu (niż jego poddani). Ale w tym przypadku, możecie powiedzieć, jak to się stało, że cesarstwo Rzymian zostało przekazane Germanom, to jest Niemcom, przez Kościół? Moja odpowiedź brzmi: bo wszyscy chrześcijanie nazywają siebie braćmi [...].

- A – Polska.
- B – Państwo Kościelne.
- C – Święte Cesarstwo Rzymskie Narodu Niemieckiego.
- B – Francja.

18. Wskaż zdanie **falszywe**.

A – pierwsze średniowieczne uniwersytety powstawały w północnej Italii, Francji i Anglii.

B – banki w Europie zaczęły powstawać pod koniec średniowiecza, początkowo głównie w bogatych miastach północnej Italii.

C – w późnym średniowieczu na obszarze Flandrii mocno rozwinęło się rzemiosło, a szczególnie sukiennictwo.

D – powstała w 1241 r. Hanza, była związkiem miast handlowych pod przywództwem Lubeki, czerpiących korzyści z handlu śródziemnomorskiego.

19. Wskaż poprawną definicję pojęcia nepotyzm.

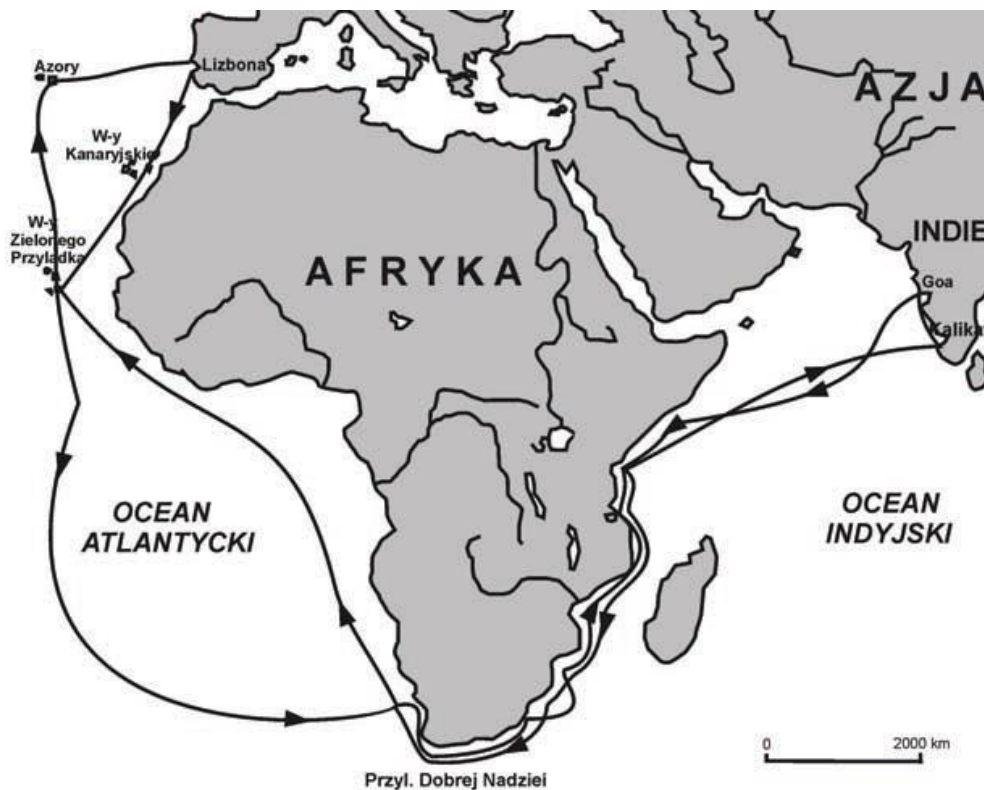
A – wynoszenie do godności i mianowanie na urzędy członków rodzin, częste wśród papieży okresu średniowiecza i nowożytności.

B – wspieranie w karierze kościelnej członków swojego zgromadzenia zakonnego dokonywane przez wyższych duchownych okresu średniowiecza i nowożytności.

C – potępiany przez reformatorów Kościoła, częsty grzech duchowieństwa zachodnioeuropejskiego, polegający na odejściu od celibatu.

D – sprzedawanie przez duchownych stanowisk w Kościele.

20. Przyjrzyj się poniższej mapie i wskaż słynnego podróżnika, który odbył wyprawę na niej zaprezentowaną.

- A – Bartłomiej Diaz.
- B – Henryk Żeglarz.
- C – Vasco da Gama.
- D – Francis Drake.

21. Przeczytaj poniższy fragment układu międzynarodowego i wskaż osoby, które go zawarły.

11. A jeřliby wzmiankowani czterej księżęta i magrabiowie: Albrecht, Jerzy, Kazimierz, Jan i ich prawowici dziedzice lenni zmarli wszyscy bez prawowitych dziedziców lenna, wówczas, lecz nie przedtem, winny powyżej opisane ziemie Prus powrócić dziedzicznie i przypaść Jego Królewskiej Mości i Królestwu Polskiemu. [...]

14. Księżę z Prus winien mieć pierwsze i najbliższe miejsce przy Jego Królewskiej Mości w naradach ziemskich, sejmach i zjazdach publicznych.

15. Księżę z Prus, jego dziedzice i następcy księżęcy niczego nie mają sprzedawać z księstwa i z wymienionych wyżej ziem Prus. Jeźeliby zaś do tego zmuszała pilna potrzeba, winni o tym zawiadomić Jego Królewską Mość, jako ich pana dziedzicznego, na rok naprzód. Jeźeliby Jego Królewska Mość nie chciał kupić, wtedy ów księżę będzie miał prawo sprzedania, z tym jednak, że nienaruszone pozostaną królewskie prawa do lenna i powinności lennych. [...]

Dla nadania zaś większej wiary i pewności powyższemu, Jego Królewska Mość oraz księżę Prus niniejszy układ zgody i jedności własnoręcznie podpisali [...] A tego układu dwa dokumenty zgody i jedności, sporządzone jednobrzmiąco, wręczono każdej stronie po jednym. Dan i działo się w Krakowie w sobotę, w przeddzień niedzieli palmowej, co było ósmego kwietnia, roku Pańskiego tysięcznego pięćsetnego dwudziestego piątego.

- A – Jan Kazimierz i Jan Jerzy Hohenzollern.
- B – Zygmunt August i Albrecht Fryderyk Hohenzollern
- C – Jan Olbracht i Zygmunt Hohenzollern.
- D – Zygmunt Stary i Albrecht Hohenzollern.

22. W 2003 r. tekst konfederacji warszawskiej z 1573 r. wpisano do prowadzonej przez UNESCO listy „Pamięć Świata”, mającej upamiętnić dokumenty o światowym znaczeniu historycznym lub cywilizacyjnym. Wskaz, co przesądziło o umieszczeniu tekstu konfederacji na tej liście.

- A – przyznanie wszystkim mieszkańcom Rzeczypospolitej wolności wyznania, jako istotnego elementu praw człowieka.
- B – uznanie równouprawnienia wszystkich religii w Rzeczypospolitej i zapewnienie swobody wyznania dla szlachty.
- C – uzależnienie decyzji o religii panującej od woli sejmu.
- D – swoboda wyznania dla protestantów i tolerancja dla prawosławnych po przyjęciu zasad Unii brzeskiej.

23. Wskaż, co **nie** było przyczyną wybuchu powstania chmielnickiego.

- A – plany wojny z Turcją podjęte przez Władysława IV.
- B – dążenie szlachty do uznania kozaków za chłopów i podporządkowania ich sobie.
- C – dążenie władz Rzeczypospolitej do ograniczenia wypraw kozackich przeciwko Turcji.
- D – konflikt religijny, polegający na odrzuceniu przez kozaków Unii Brzeskiej i popieraniu prawosławia.

24. O królu Ludwiku XIV często mówi się „Król słońce”, oddaje to formę rządów panujących ówczesnie we Francji. Wskaż, która to forma rządów.

- A – monarchia patrymonialna.
- B – absolutyzm oświecony.
- C – monarchia absolutna.
- D – republika absolutna.

25. Dokonaj analizy poniższej tabeli prezentującej liczbę miast znajdujących się w granicach Polski (Korony) i wskaż, co było przyczyną spadku ich liczby w latach 1775-1776, na obszarze Wielkopolski z Kujawami, Małopolski i Rusi Czerwonej.

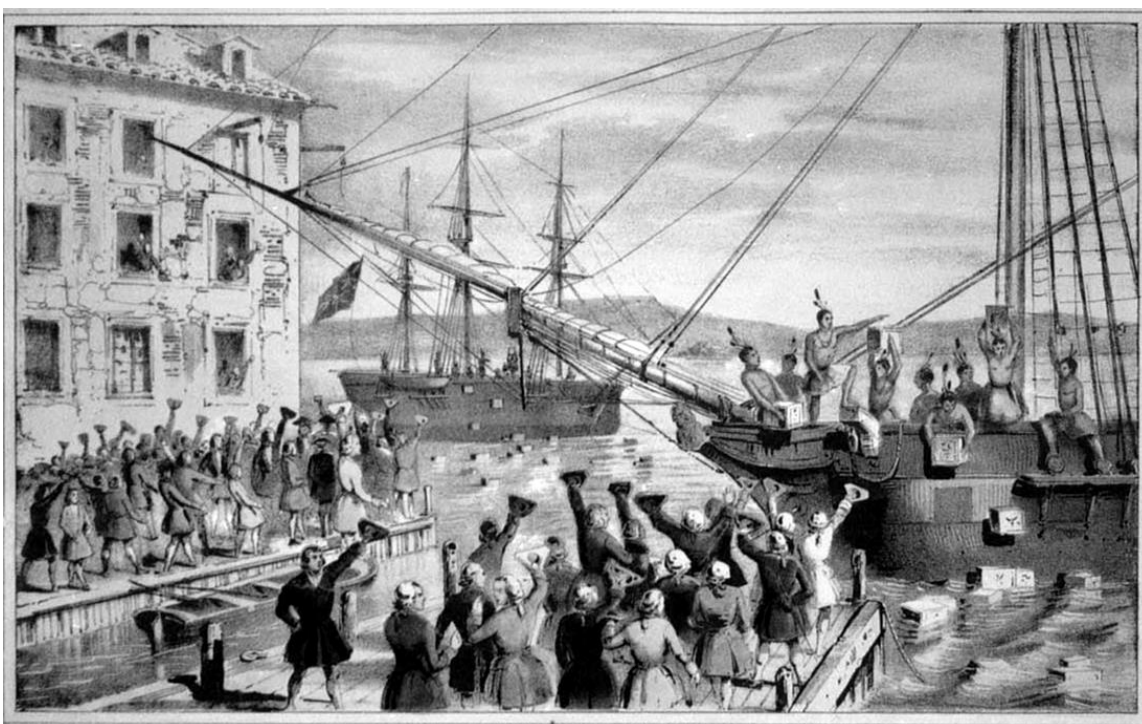
LICZBA MIAST W KORONIE W XVI—XVIII W.				
Dzielnica	Liczba miast			
	w początkach XVI w.	w końcu XVI w.	w połowie XVII w.	w latach 1775—1776
O g ó ł e m		1287		862
Razem	688	873	902	570
Wielkopolska z Kujawami . .	263	256	264	208
Małopolska	164	210	228	180
Mazowsze	88	107	108	104
Prusy Królewskie	36	36	37	×
Warmia	12	12	12	×
Ruś Czerwona	110	215	253	22
Podole	15	37	.	56
Podlasie	13	25	27	37
Wołyń	.	68	.	110
Ukraina	.	321	.	145

- A – epidemia cholery.
- B – wojny z Turcją.
- C – I rozbiór Polski.
- D – kryzys w handlu po I rozbiorze Polski.

26. Podaj, co było skutkiem upowszechniania się w XVIII w. w Europie idei oświeceniowych.

- A – zwiększenie wpływu Kościoła w nauce i sztuce.
- B – wzrost konfliktów międzynarodowych wynikających z nowych wynalazków militarnych.
- C – próby wprowadzenia powszechnego nauczania (np. w Prusach).
- D – wzmocnienie tendencji odśrodkowych w państwach Europy środkowo-wschodniej.

27. Przyjrzyj się poniższej rycinie i wskaż, do czego doprowadziło zaprezentowane na niej wydarzenie.

- A – do okresu odkryć geograficznych.
- B – do rewolucji przemysłowej.
- C – do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych.
- D – do rewolucji francuskiej.

28. Wskaż wydarzenie **najpóźniejsze** mające miejsce w końcu XVIII w.

- A – rozpoczęcie obrad sejmku czteroletniego.
- B – wybuch rewolucji we Francji.
- C – tzw. czarna procesja mieszczan warszawskich.
- D – wprowadzenie Rady Nieustającej.

29. Wskaż autora poniższego fragmentu tekstu źródłowego z końca XVIII w.

Teoria rządu jest równie nowa co rewolucja, która go przyniosła. Nie należy jej szukać w książkach pisarzy politycznych, którzy nie przewidzieli wcale tej rewolucji, ani w ustawach tyranów, [...] Funkcją rządu jest skierowanie sił moralnych i fizycznych narodu ku celowi, dla którego został ustanowiony. Celem rządu konstytucyjnego jest zachowanie Republiki; celem rządu rewolucyjnego jest jej założenie. Rewolucja jest wojną wolności z jej wrogami; Konstytucja jest ustrojem zwycięskiej i spokojnej wolności. Rządowi rewolucyjnemu potrzebne jest działanie nadzwyczajne, właśnie dlatego, że prowadzi wojnę. Jest on podporządkowany mniej jednolitym i mniej rygorystycznym regułom, bowiem okoliczności, w jakich się znajduje, są burzliwe i zmienne, przede wszystkim zaś dlatego, że zmuszony jest nieustannie rozwijać nowe, szybkie środki działania, wobec nowych, naglących zagrożeń. Rząd konstytucyjny zajmuje się głównie wolnością cywilną, rząd rewolucyjny zaś – wolnością publiczną. [...] Rząd rewolucyjny winien jest dobrym obywatelom wszelkiego rodzaju obronę krajową; wrogom ludu winien jest jedynie śmierć.

A – Tadeusz Kościuszko.

B – Jerzy Waszyngton.

C – Ludwik XVI.

D – Maksymilian Robespierre.

30. Wskaż poprawny tytuł poniższej mapy.

- A – Księstwo Warszawskie w latach 1807-1812.
- B – Księstwo Warszawskie w latach 1807-1809.
- C – Industrializacja ziem polskich w pocztach XIX w.
- D – Wojna napoleona z Rosją w 1812 r.

31. W pierwszej połowie XIX w. w wyniku industrializacji nastąpiły w Europie przemiany społeczne, w ramach których pojawiły się nowe klasy społeczne. Wskaż nową klasę społeczną, typową dla środkowo-wschodniej części kontynentu, która wyłoniła się głównie z warstw zubożałej szlachty i z mieszczaństwa.

- A – burżuazja.
- B – robotnicy.
- C – inteligencja.
- D – drobnomieszczenie.

32. Wskaż poprawną nazwę wydarzenia historii Polski, które ilustruje poniższy fragment współczesnego komiksu.

- A – powstanie krakowskie 1846 r.
- B – noc listopadowa 1830 r.
- C – branka 1863 r.
- D – powstanie warszawskie 1848 r.

33. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i wskaż, które wydarzenia opisuje jego autor.

Wrażenie było niepoślednie, a rosło ono w miarę jak za danym jakby z Paryża hasłem wybuchnęły i we Włoszech krwawe rozruchy, a za nimi i w Niemczech zachodnich i południowych gwałtowne zaburzenia uliczne. Potulna dotąd ludność Berlina, chyba w niezbyt licznych naonczas knajpach politykująca przy szklanicach cienkusa berlińskiego [...], wyległa na ulice i gromadziła się [...] przysłuchując się przemowom różnym, jakby z ziemi wyrosłych agitatorów, piorunujących na nędzę polityczną, w jaką rządy niemieckie ludność całą pogrążyły. [...] Tymczasem zbiegowiska uliczne, po największej części porą wieczorną się odbywające i nabierające znaczenia demonstracyjnego, mnożyły się i niejednokrotnie prowadziły do starć gwałtowniejszych z policją. Po piwiarniach politykowano głośno i hałaśliwie, omawiając zaburzenia miejscowe i potrzebę gruntownych reform politycznych, a i w dziennikach miejscowych, bardzo naonczas nielicznych, pomimo istniejącej cenzury politycznej bardzo złagodniałej, pojawiały się artykuły domagające się reform zasadniczych.

- A – wybuch I wojny światowej.
- B – rewolucja lipcowa we Francji (1846 r.) i jej skutki.
- C – wiosna ludów.
- D – niepokoje w Europie będące skutkiem industrializacji (druga połowa XIX w.).

34. Wskaż parę, poprawnie łączącą ideologię z jej twórcą lub teoretykiem.

- A – socjalizm - Alexis de Toqueville.
- B – liberalizm - Adam Smith.
- C – komunizm - Michaił Bakunin.
- D – konserwatyzm - Fryderyk Engels.

35. Wskaż, jaki był efekt wprowadzenie we Francji w 1848 r. powszechnego prawa wyborczego.

- A – wszyscy pełnoletni obywatele Francji mogli brać udział w głosowaniu.
- B – w głosowaniu mogli brać udział pełnoletni obywatele Francji – tylko mężczyźni.
- C – w głosowaniu mogli brać udział pełnoletni obywatele Francji płacący podatki.
- D – wszyscy pełnoletni obywatele Francji, ale tylko mężczyźni mogli brać udział w głosowaniu, jeżeli posiadali jakąś nieruchomość.

36. Wskaż, co **nie** było skutkiem wojny prusko-austriackiej 1866 r.

- A – Austria oddała Prusom Holsztyn, a Włochom Wenecję.
- B – został rozwiązany Związek Niemiecki, a utworzono Niemiecki Związek Celny.
- C – Austria musiała zapłacić niewielkie reparacje za przegraną wojnę.
- D – w efekcie reform po przegranej wojnie, Austria przekształciła się w monarchię dualistyczną – Austro-Węgry.

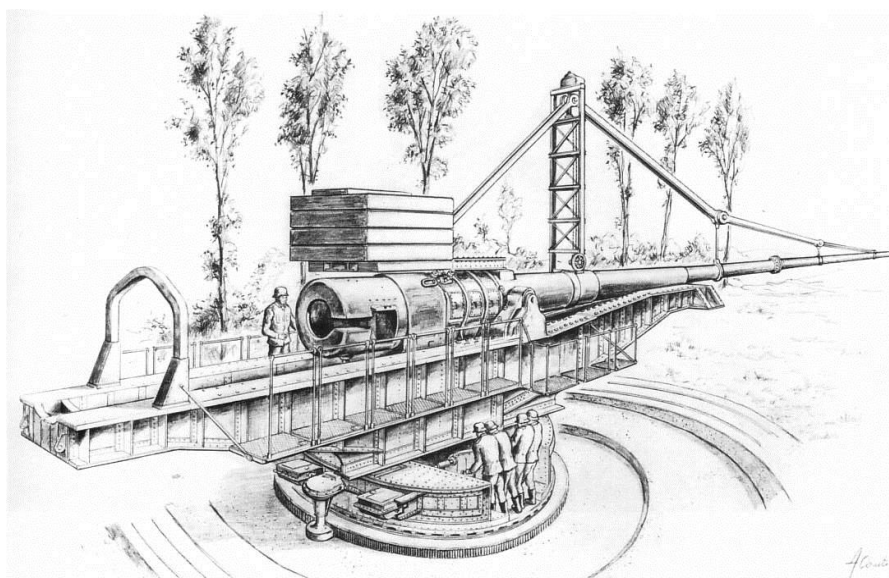
37. Wskaż, który z wymiennych amerykańskich polityków lub wojskowych, w okresie wojny secesyjnej był związany z secesjonistami.

- A – Abraham Lincoln.
- B – Ulisses Grant.
- C – William Sherman.
- D – Jefferson Davis.

38. Wskaż, na którym z obszarów w końcu XIX w. miało miejsce antykolonialne i antybrytyjskie powstanie Mahdiego.

- A – Sudan.
- B – Egipt.
- C – Irak.
- D – Chiny.

39. Poniższa rycina przedstawia tzw. *działo paryskie* z okresu I wojny światowej, mające 210 mm średnicy i zasięg ponad 130 km. Wskaż, prawidłową definicję tego pojęcia.

- A - *działo paryskie* to francuska armata, broniąca twierdzy Verdun, ufundowana ze składek francuskich taksówkarzy.
- B - *działo paryskie* to brytyjska armata, wysłana w 1916 r. na kontynent dla obrony Paryża.
- C - *działo paryskie* to niemiecka armata, z której w 1918 r. bombardowano Paryż.
- D - w I wojnie światowej nie było takich technologii, dzięki którym można by skonstruować taką armatę.

40. Wskaż, w jakim celu w sierpniu 1914 r. J. Piłsudski wyprawił Pierwszą Kompanię Kadrową z Krakowa.

A – miała stanowić dowód wobec władz niemieckich na to, że Polacy chcą walczyć o niepodległość.

B – miała udać się do Lwowa by tam stać się zalążkiem Legionów Polskich.

C – w ten sposób odsuwał J. Piłsudski od siebie niechętnych mu oficerów powiązanych z endecją na czele z J. Hallerem.

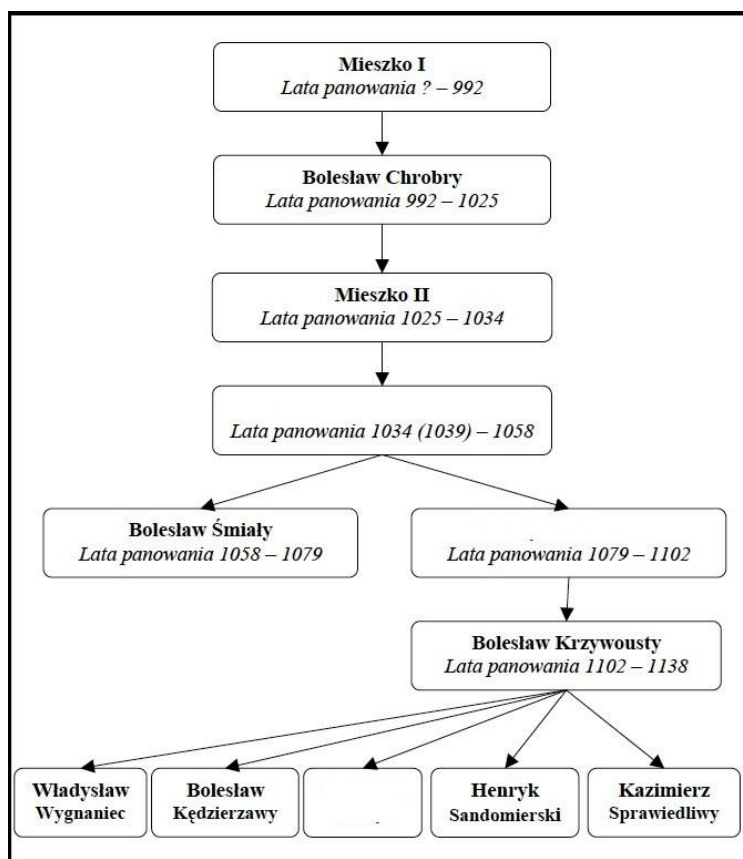
D – miała na celu wejść w granice Królestwa Polskiego i wywołać tam powstanie przeciw Rosji.

ZADANIA OTWARTE

Odpowiedzi udzielaj na karcie odpowiedzi do zadań otwartych

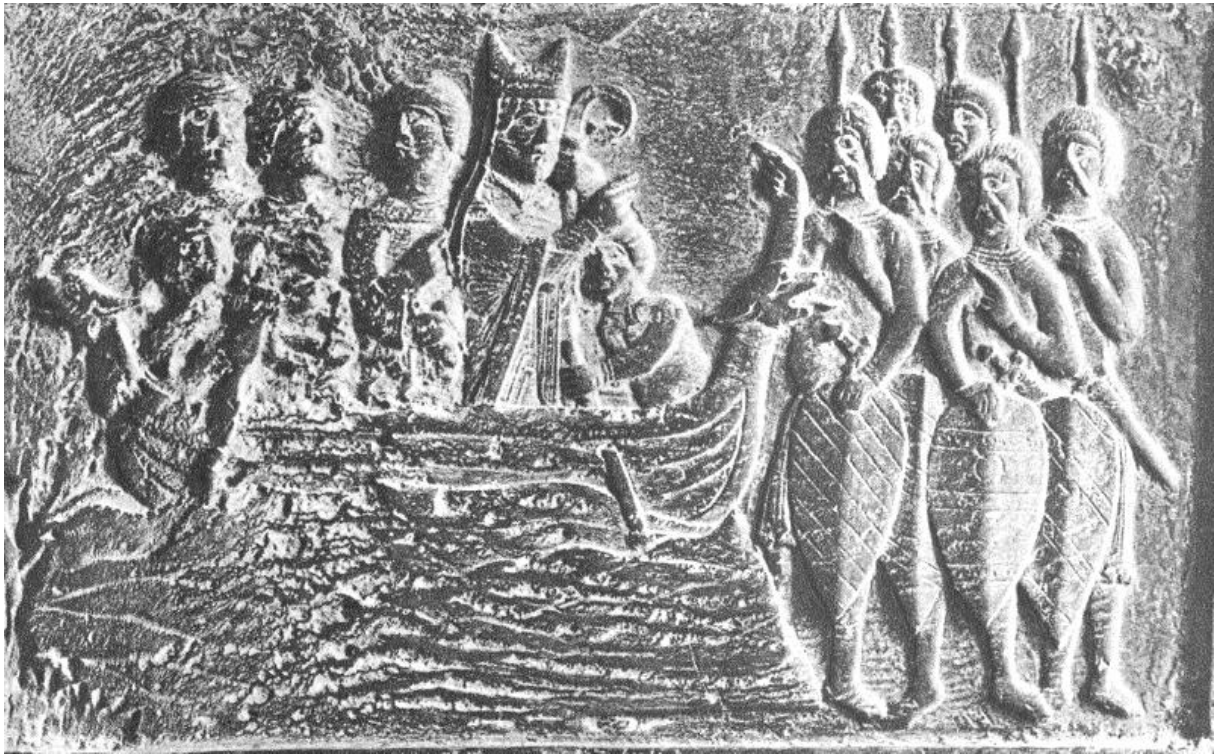
Przy każdym zadaniu podana jest liczba punktów, które można uzyskać za prawidłową odpowiedź.

41. Wpis w odpowiednie miejsca brakujące imiona i przydomki władców z rodu Piastów.
[3 pkt.]

42. Podaj nazwy trzech plemion, których ziemie weszły w skład państwa polan do końca X w. [3 pkt.]
43. Współczesna historiografia polska, odeszła już od hipotezy zakładającej, że Mieszko I przyjął chrzest by odebrać powody władcóm niemieckim do najeżdżania ziem polskich. Obecni nauka akcentuje inne przyczyny podjęcia tej decyzji, dotyczące zarówno spraw związanych z polityką zagraniczną jak i wewnętrzną Mieszka I. Podaj cztery przyczyny przyjęcia chrztu przez Mieszka w 966 r. (dwie związane z polityką zagraniczną i dwie wynikające z polityki wewnętrznej). [4 pkt.]
44. Przedstawione poniżej sceny pochodzą z drzwi gnieźnieńskich i prezentują bardzo ważne wydarzenia z początków panowania Bolesława Chrobrego z 997 r. Napisz, kto jest bohaterem tej opowieści, a następnie wyjaśnij co przedstawiono na scenie A, B i C. [4 pkt.]

A

B

C

45. Napisz krótką wypowiedź na temat zmian gospodarczych, jakie nastąpiły na ziemiach polskich w wyniku organizacji pierwszego państwa polskiego. Zwróć szczególną uwagę na podział obowiązków w państwie oraz na formy powinności, jakie wprowadzili Piastowie wśród swoich poddanych. [5 pkt.]

46. Przeczytaj fragment Kroniki Jana Długosza i podaj jakie wydarzenie zostało w nim opisane i w którym roku miało to miejsce. [2 pkt.]

...książę Czeski, widząc królestwo Polskie wojną domową, i gorzej nawet, bo zapamiętałością szlachty i gminu szarpanem i rozrywaniem, a od swego króla i pana opuszczonem, postanowił na nie jak na zdobycz gotową, uderzyć, i większe jeszcze zwalić klęski, w przekonaniu, że mu żadnego nie stawi oporu. [...] Zebrawszy więc zbrojne tłumy szlachty i chłopów, wkracza do Polski, i miasta jej zamożniejsze większe, jako to Wrocław, Poznań, tudzież drobne miasteczka, wsie i włości, które w pożarze wojny domowej jeszcze ocalały, grabieży pustoszy i pali. Postąpiwszy nakoniec pod Gniezno, stolicę Polski, ani położeniem ani sztuką warowne, a do tego pozbawione obrony, z łatwością, je zdobywa: a gdy w mieście tak znakomitem i sławne, nie znalazł u szlachty zdobyczy łakomstwu swemu odpowiedniej, jaką sobie zakładał, nikt bowiem w niem nie pozostał, prócz podłych niewolników, zapalony chciwością postanawia złupić i obedrzeć kościoły. [...] książę Czeski nakazał w całej okolicy szerzyć spustoszenia i chłopstwo zajmować w niewolę, tuszając, że gdy rzeczpospolitą Polską, wojnami domowymi skołataną, do reszty swym orężem wyniszczy, [...] Przytrzymawszy potem kapłanów kościoła Gnieźnieńskiego, którzy przy nim byli pozostali, nie już obelgami tylko i męczeństwem, ale najhojniejszymi nawet obietnicami nagabają, aby pokazali, w którym miejscu ciało Ś. Wojciecha biskupa i męczennika było zachowane. [...] Potem książę Czeski kazał zabierać inne świętości, a przede wszystkim zwłoki pięciu braci męczenników, to jest, Jana,

Benedykta, Izaaka, Mateusza i Krystyna, o których powiedzieliśmy, że za Bolesława I, króla Polskiego, w miejscu gdzie teraz leży miasteczko Kazimierz, prowadzili w najostrzejszej surowości życie pustelnicze, a potem zostali umęczeni, a z miejsca w którym ich umęczono król Bolesław przeniósł ich zwłoki do Gniezna. Niemniej wizerunek Ukrzyżowanego, który Bolesław I kazał być zrobić z szczerego złota, mający trzysta funtów wagi, to jest trzy razy tyle, ile zaważyło jego ciało.

47. Podaj jakie stanowisko zajął wobec europejskiego sporu o inwestyturę Bolesław Śmiały i co dzięki temu osiągnął. [2 pkt.]

48. Na poniższych fotografiach zaprezentowano jedne z najstarszych budowli na terenie Polski. Zbudowane są w stylu romańskim, pochodzą z okresu piastowskiego. Podaj jaką styl architektoniczny przyjęto budując te obiekty. [1 pkt.]

49. W historii Polski pierwszym nie-Piastem, wymienionym przez kroniki z imienia, był Masław. W końcu XI w. niezwykłą pozycję zdobył inny możnowładca spoza rodzimej dynastii. Uzależnił od siebie księcia, rywalizował o władzę ze Zbigniewem i Bolesławem Krzywoustym, ufundował romański Kościół św. Andrzeja w Krakowie, bił nawet swoją monetę. Podaj jego imię. [1 pkt.]

50. Poniżej zaprezentowana tablicę z Wolina, która upamiętnia misję chrystianizacyjną na Pomorzu, przeprowadzoną na polecenie Bolesława Krzywoustego przez Ottona z Bambergu. Wzmocniła ona polską zależność nad Księstwem Pomorskim, a zarazem pozwoliła na ugruntowanie rodzimej dynastii Gryfitów. Podaj imię jej założyciela, który zdecydował się złożyć hołd lenny Krzywoustemu. [1 pkt.]

